

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 6Sak/2/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0724101750
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viola Takáčová
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2025:0724101750.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD., LL.M. a členov senátu JUDr. Martina Tisa a JUDr. Michala Matulníka, PhD., v právnej veci žalobcu: Q. Q., narodený XX. P. XXXX, štátna príslušnosť: Afganská islamská republika, adresa posledného trvalého pobytu v krajine pôvodu: mesto X.-M.-A., provincia B., T., tohto času pobytom mimo pobytového tábora Rohovce na adrese: B. č. X, B., Slovenská republika, zast.: Slovenskou humanitnou radou, so sídlom v Bratislave, Budyšínska č. 1, IČO: 173 160 14, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Migračný úrad, so sídlom v Bratislave, Pivonková č. 6, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia z 25. októbra 2024, číslo ČAS: MU-PO-133-24/2024-Ž, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Správneho súdu v Bratislave z 25. februára 2025, č. k. 15Saz/12/2024-33, t a k t o

rozhodol:

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v časti súdneho prieskumu rozhodnutia žalovaného z 25. októbra 2024, číslo ČAS: MU-PO-133-24/2024-Ž ohľadom neudelenia azylu kasačnú sťažnosť žalobcu z a m i e t a a v časti súdneho prieskumu rozhodnutia žalovaného z 25. októbra 2024, číslo ČAS: MU-PO-133-24/2024-Ž ohľadom neposkytnutia doplnkovej ochrany rozsudok Správneho súdu v Bratislave z 25. februára 2025, č. k. 15Saz/12/2024-33 m e n í tak, že rozhodnutie žalovaného v tejto časti z r u š u j e a v e c v r a c i a žalovanému na ďalšie konanie.

Žalobca m á n á r o k na náhradu trov konania na správnom súde a kasačnom súde voči žalovanému v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

I.

Priebeh a výsledky administratívneho konania a ďalšie relevantné skutočnosti

1. Žalobca po prvýkrát požiadal o udelenie azylu alebo poskytnutie doplnkovej ochrany ako maloletý (v zastúpení súdom ustanoveným opatrovníkom) dňa 13. decembra 2018. Žalovaný rozhodnutím z 27. septembra 2019 žalobcovi neudelil azyl, avšak poskytol mu doplnkovú ochranu na území Slovenskej republiky na dobu jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia, do 07. októbra 2020. Následne si žalobca v zákonom stanovenej lehote podal žiadosť o predĺženie doplnkovej ochrany, táto mu bola predĺžená rozhodnutím žalovaného z 21. októbra 2020 na ďalšie dva roky a táto zanikla dňa 24. októbra 2022, keď žalobca už v zákonom stanovenej lehote nepodal žiadosť o predĺženie doplnkovej ochrany.

2. Dňa 29. júla 2024 bol žalobca kontrolovaný príslušníkmi Policajného zboru s tým, že nevedel predložiť žiaden doklad totožnosti a z ktorého dôvodu bol eskortovaný na Oddelenie cudzineckej polície Trnava; počas eskorty žalobca požiadal o azyl na území Slovenskej republiky. Toho istého dňa bola so žalobcom spísaná zápisnica za účelom podania vysvetlenia. Z dôvodu, že Oddelenie cudzineckej polície Trnava

nebolo príslušné na prijatie žiadosti o azyl, bol žalobca v sprievode hliadky prepravený do záchytného tábora - Oddelenie azylu Policajného zboru Humenné. Dňa 30. júla 2024 bola so žalobcom spísaná zápisnica za účelom podania vysvetlenia ohľadom jeho žiadosti o azyl na území Slovenskej republiky.

3. Dňa 13. augusta 2024 bol so žalobcom vykonaný vstupný pohovor za účelom objasnenia a zdôvodnenia jeho (opakovanej) žiadosti o udelenie azylu na území Slovenskej republiky.

4. Rozhodnutím z 25. októbra 2024, číslo ČAS: MU-PO-133-24/2024-Ž žalovaný postupom podľa § 13 ods. 1 písm. a/ zákona č. 480/2002 Z.z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 480/2002 Z.z.“) žalobcovi neudelil azyl, podľa § 13c ods. 2 písm. e/ a § 20 ods. 4 tohto zákona mu neposkytol doplnkovú ochranu.

II.

Konanie na správnom súde

5. Žalobca následne podal správnu žalobu podľa § 207 a nasl. zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) domáhajúc sa zrušenia napadnutého rozhodnutia v časti neudelenia azylu a neposkytnutia doplnkovej ochrany a vrátenia veci žalovanému na ďalšie konanie.

6. Mal za to, že napadnuté rozhodnutie žalovaného vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci, zistenie skutkového stavu orgánom verejnej správy bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci a tiež, skutkový stav, ktorý vzal orgán verejnej správy za základ napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia, bol v rozpore s administratívnymi spismi alebo v nich nemal oporu. Konkrétne v časti neudelenia azylu uvádzal, že od roku 2021 je väčšina územia Afganistanu pod kontrolou Talibanu. Podľa informácií o krajine pôvodu, aj rodinní príslušníci členov bývalých bezpečnostných zložiek štátu môžu mať opodstatnený strach z prenasledovania. Taktiež cieľom Talibanu je očistiť afganskú spoločnosť a vylúčiť z Afganistanu zahraničný vplyv s tým, že jednotlivci, ktorí sú považovaní za „po-západných“, môžu byť ohrozovaní Talibanom, príbuznými a susedmi. Podľa doložených informácií taktiež drobné obvinenia, že mal niekto v Európe priateľku alebo pil alkohol, môžu viesť ku konfliktom. Žalobca žije na Slovensku od roku 2017, t.j. celý jeho dospelý život, ovláda slovom aj písmom slovenský jazyk, na Slovensku má družku a syna a nie je vylúčené, že by mohol byť považovaný za pro-západne orientovaného a upútať pozornosť Talibanu. Tiež uviedol, že žalobca pochádza z rodiny, kde iní jej členovia bojovali proti Talibanu a tak môžu byť žalobcovi pripísané rovnaké politické názory. Podporne odkázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžak/18/2017 a tiež zásadu „v pochybnostiach v prospech“ spomenutú napríklad v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10Sža/10/2015, prípadne sp. zn. 10Sžak/14/2019. V časti neposkytnutia doplnkovej ochrany žalobca uviedol, že bol rozsudkom Okresného súdu Bratislava V ako mladistvý uznaný vinným zo zločinu prevádzčstva v spolupáchateľstve a odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere dvoch rokov, pričom po spáchaní tohto zločinu mu bola poskytnutá doplnková ochrana, najskôr na jeden rok a následne predĺžená na ďalšie dva roky. Tiež poukázal na to, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava III bol uznaný vinným zo zločinu ublíženia na zdraví a odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní troch rokov, pričom súd použil inštitút mimoriadneho zníženia trestu a prihliadol tiež na priznanie žalobcu, účinnú ľútosť, ako aj na skutkové okolnosti a predchádzajúcu interpersonálnu komunikáciu medzi žalobcom a poškodeným, z ktorej mohol žalobca pociťovať určitú odôvodnenú obavu. Žalobca bol umiestnený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia a uznesením Okresného súdu Trnava z 29. júla 2024 bol podmienene prepustený. Žalobca tiež podľa Ústrednej evidencie priestupkov nemá žiaden záznam, v súčasnosti vedie riadny rodinný život so svojou družkou a maloletým synom. Žalovaný vec nesprávne právne posúdil, keď dospel k záveru o nebezpečnosti žalobcu pre spoločnosť.

7. Žalovaný sa k správnej žalobe vyjadril dňa 19. decembra 2024 považujúc správnu žalobu za nedôvodnú. Uviedol, že nesprávnosť právneho posúdenia veci nemožno vymedziť nesprávnym, či nedostatočným zistením skutkového stavu, ale len argumentáciou spochybňujúcou použitie právnej normy na daný prípad, alebo jej interpretáciu, prípadne jej aplikáciu na zistený skutkový stav. Neexistuje primeraná miera pravdepodobnosti, že žalobca by v prípade návratu do Afganistanu čelil prenasledovaniu podľa § 8 zákona č. 480/2002 Z.z. Pri svojej úvahe žalovaný vychádzal zo skutočnosti, že žalobca od smrti svojho otca (od svojich dvoch rokov) žil spolu s matkou a bratom u strýka, ktorý mal tiež bojovať proti Talibanu a neskôr bol údajne zabitý. Ak by sa žalobcova rodina cítila byť po smrti otca žalobcu ohrozená Talibanom, neprešahovala by sa k príbuznému, ktorý bol podľa vyjadrení

žalobcu tiež nepriateľom Talibanu. Žalobca okrem incidentu na streche domu, pri ktorom ho mali postreliť príslušníci Talibanu, neuvádzal žiadne problémy počas pobytu u strýka, kde žil cca trinásť rokov, z toho asi jeden rok po strýkovej smrti a po uvedenom incidente. Počas pohovoru dňa 13. augusta 2024 uviedol, že jeho brat odišiel z Afganistanu až po jeho odchode, pretože mal isté problémy, ale nevedel uviesť konkrétne aké. Ďalej uviedol, že je v kontakte s príbuznými z otcovej aj matkovej strany, ktorí žijú v rôznych častiach Afganistanu. Tiež uviedol, že žalobca nespadá pod profil osoby, ktorá by po návrate do Afganistanu mohla byť považovaná za „westernizovanú“. Odporúčanie EUAA o krajine Afganistan 2024 uvádza, že Taliban má o vracajúcich sa osobách minimálne informácie a jeden zdroj opísal postup Talibanu k navrátilcom ako zhovievavý. Podobne iný zdroj poznamenal, že nemá dojem, že by Afganci, ktorí sa vrátili zo Západu, boli terčom útokov zo strany Talibanu, pokiaľ to nebolo v dôsledku osobného sporu alebo vendety. Žalobca nekonvertoval z islamskej viery a jeho profil nie je ani inak zvlášť viditeľný. Neuvádzal ani žiadne informácie, že by Taliban obťažoval rodinných príslušníkov. Individuálna situácia žalobcu tak nepredstavuje prenasledovanie jeho osoby z dôvodu rasy, národnosti, náboženstva, z dôvodu zastávania alebo uplatňovania politických názorov, práv a slobôd alebo z dôvodu príslušnosti k určitej sociálnej skupine. Žalovaný však žalobcu vylúčil z poskytnutia doplnkovej ochrany, nakoľko u neho existuje dôvodné podozrenie, že predstavuje nebezpečenstvo pre spoločnosť. Žalobca bol ešte ako mladistvý uznaný rozsudkom Okresného súdu Bratislava V, sp. zn. 4T/63/2017 spolu s ďalšími dvoma osobami, vinným zo spolupáchateľstva zo zločinu prevádzachstva. Bol odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere dva roky, ktorý vykonal v ústave na výkon trestu pre mladistvých. Následne, už ako plnoletý, bol žalobca v roku 2022 opäť odsúdený na tri roky výkonu trestu odňatia slobody nepodmienečne za napadnutie a ublíženie na zdraví. Bol umiestnený do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody v Hrnčiarovciach na Parnou, odkiaľ bol 29. júla 2024 podmienečne prepustený s určenou skúšobnou dobou v trvaní štyroch rokov. S odkazom na relevantnú časť publikácie EUAA: Praktická príručka úradu EASO uviedol, že v prípade žalobcu nešlo len o „jednoduché podozrenie“, ale o dva odsudzujúce rozsudky - za trestný čin proti poriadku vo verejných veciach a za trestný čin proti životu a zdraviu. Išlo teda o jasné a spoľahlivé informácie, ktoré spĺňajú normu týkajúcu sa vážnych dôvodov. Dodal, že žalobca sa na území Slovenskej republiky zdržiava takmer ôsmy rok (2017-2024) a počas tohto obdobia bol súdmi 2-krát právoplatne odsúdený na tresty odňatia slobody v celkovej výmere 5 rokov, pričom vykonaný trest odňatia slobody predstavuje viac ako polovicu obdobia jeho pobytu na území Slovenskej republiky. Odkázal tiež na dotazník vypracovaný dňa 02. augusta 2018 Ústavom na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých Sučany s názvom „Hodnotenie rizika sociálneho zlyhania“, obsahujúci informácie, že žalobca akceptoval zodpovednosť za svoje konanie a prejavil snahu zmeniť sa, avšak resocializačná diagnóza bola pre žalobcu vyhodnotená ako menej priaznivá, so stredným rizikom sociálneho zlyhania. Spáchaním ďalšieho trestného činu v roku 2022 bola naplnená prognóza sociálneho zlyhania, čo vytvára významný predpoklad, že u žalobcu existuje dôvodné podozrenie, že predstavuje nebezpečenstvo pre spoločnosť. Navrhol správnu žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

8. Vyjadrenie žalovaného bolo doručené žalobcovi dňa 03. februára 2025 na vedomie.

9. Správny súd v konaní podľa § 207 a nasl. SSP preskúmal postup žalovaného a dospel k záveru o nedôvodnosti podanej správnej žaloby.

10. Vo vzťahu k neudeleniu azylu sa plne stotožnil so závermi, ku ktorým dospel žalovaný v napadnutom rozhodnutí. V prípade žalobcu predpoklad na udelenie azylu (existencia opodstatnených obáv z prenasledovania z dôvodu imputovaného politického presvedčenia alebo z dôvodu príslušnosti k sociálnej skupine ako osobe „westernizovanej“ a príbuznej s členmi ozbrojených síl bojujúcich proti Talibanu) nebol potvrdený, pričom žalobca samotnú existenciu obáv z prenasledovania ani hodnoverným spôsobom neosvedčil. V žalobcovom prípade sú už jeho rodinní príslušníci, ktorí boli vojaci, dlhý čas po smrti, a preto v nijakom prípade nemôže dôjsť k snahám Talibanu o ich zadržanie, respektíve o ich vyhľadávanie, a preto nie je dôvod, prečo by malo niečo žalobcovi zo strany Talibanu hroziť (dlhé roky neboli žalobca a ani jeho rodinní príslušníci žiadnym spôsobom Talibanom ani len obťažovaní, a to ani bezprostredne po smrti žalobcovho otca, či strýka). Oba uvedené incidenty, napriek tomu, že sa týkali usmrtenia vojakov (žalobcovho otca a strýka) Talibanom, tak nemali nijaké bezpečnostné následky ani vplyv na žalobcu a jeho rodinu, a preto neexistuje žiadna prenasledovaním podmienená príčinná súvislosť medzi smrťou žalobcovho otca a strýka a osobou žalobcu (žalobca navyše po smrti strýka zotrval ešte približne rok v jeho obydli, pričom nemal s Talibanom absolútne žiadne problémy). K tretiemu žalobcom spomínanému incidentu (pri ktorom bol údajne žalobca po zaklopaní neznámych osôb na dvere postrelený) správny súd uviedol, že na žalobcu strelala neznáma osoba, o ktorej žalobca, ani jeho matka, ani nikto ďalší, nič nevedeli, pričom až na miesto činu privolaní policajti neskôr údajne

konštatovali, že išlo o príslušníkov Talibanu, však išlo len o objektívne ničím nepodloženú domnienku. Dodal, že k vystreleniu na žalobcu došlo po tom, ako si žalobca zo strechy na osoby stojace pri dverách ich domu posvietil svetlom z telefónu, počas toho, ako už bola vonku tma, pričom osoby pri dverách teda nad sebou zbadali svetlo a vystrelili. Keďže bola tma a žalobca ako osoba držiaca svetlo, na ktorú strieľali sa nachádzala za týmto svetlom, nie je možné, aby útočníci videli, na koho strieľajú, a teda tento útok nebol namierený konkrétne na osobu žalobcu a už vôbec nijako nesúvisel s azylovo relevantnými dôvodmi prenasledovania. Tento incident, ak sa teda skutočne stal, tak vyplynul z vážneho bezprávia, ktoré bolo v danom čase pre Afganistan charakteristické - k podobným incidentom dochádzalo na pravidelnej báze. V súvislosti s neposkytnutím doplnkovej ochrany sa správny súd rovnako stotožnil so závermi, ku ktorým dospel žalovaný. Mal preukázané, že žalobca po príchode na územie Slovenskej republiky spáchal už dva závažné zločiny, a to zločin prevádzkačstva a zločin ublíženia na zdraví, ktorý navyše žalobca spáchal násilím a so zbraňou, žalobca sa na území Slovenskej republiky zdržiava približne osem rokov a počas tohto obdobia bol súdmi Slovenskej republiky už dvakrát právoplatne odsúdený na tresty odňatia slobody v celkovej výmere päť rokov, pričom vykonaný trest odňatia slobody predstavuje viac ako polovicu obdobia jeho pobytu na území Slovenskej republiky. Správny súd tiež zdôraznil, že v daných prípadoch žalobca nespáchal prečiny, ale spáchal zločiny, pričom jeden aj násilnou formou so zbraňou (dobodal človeka nožom). Žalobca zločin ublíženia na zdraví síce oľutoval a priznal sa k nemu, čo však nevylučuje, že žalobca je nebezpečný pre spoločnosť. Rovnako fakt, že žalobca má na území Slovenskej republiky družku a syna, nemá vplyv na posúdenie toho, že žalobca je nebezpečný pre spoločnosť. Navyše, keďže bol žalobca vyše polovicu času stráveného na území Slovenskej republiky vo výkone trestu odňatia slobody, potom sa ani nemohol riadne starať o uvedené osoby.

11. Žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

III.

Konanie na kasačnom súde

12. Proti rozsudku správneho súdu podal žalobca v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť.

13. Namietal, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ SSP).

14. Konkrétne (v zhode so žalobnými bodmi) uvádzal, že aj rodinní príslušníci členov bývalých bezpečnostných zložiek štátu môžu mať opodstatnený strach z prenasledovania. Cieľom Talibanu je očistiť afganskú spoločnosť a vylúčiť z Afganistanu zahraničný vplyv s tým, že jednotlivci, ktorí sú považovaní za „po-západných“ môžu byť ohrozovaní Talibanom, príbuznými a susedmi. Podľa doložených informácií taktiež drobné obvinenia, že mal niekto v Európe priateľku alebo pil alkohol, môžu viesť ku konfliktom. Žalobca žije na Slovensku od roku 2017, t.j. celý jeho dospelý život, ovláda slovom aj písmom slovenský jazyk, na Slovensku má družku a syna a nie je vylúčené, že by mohol byť považovaný za pro-západne orientovaného a upútať pozornosť Talibanu. Tiež uviedol, že žalobca pochádza z rodiny, kde iní jej členovia bojovali proti Talibanu a tak môžu byť žalobcovi pripísané rovnaké politické názory. Podporne odkázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžak/18/2017 a tiež zásadu „v pochybnostiach v prospech“ spomenutú napríklad v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10Sža/10/2015, prípadne sp. zn. 10Sžak/14/2019. V časti neposkytnutia doplnkovej ochrany žalobca uviedol, že bol rozsudkom Okresného súdu Bratislava V ako mladistvý uznaný vinným zo zločinu prevádzkačstva v spolupáchateľstve a odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere dvoch rokov, pričom po spáchaní tohto zločinu mu bola poskytnutá doplnková ochrana, najskôr na jeden rok a následne predĺžená na ďalšie dva roky. Tiež poukázal na to, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava III bol uznaný vinným zo zločinu ublíženia na zdraví a odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní troch rokov, pričom súd použil inštítút mimoriadneho zníženia trestu a prihliadol tiež na priznanie žalobcu, účinnú ľútosť, ako aj na skutkové okolnosti a predchádzajúcu interpersonálnu komunikáciu medzi žalobcom a poškodeným, z ktorej mohol žalobca pociťovať určitú odôvodnenú obavu. Žalobca bol umiestnený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia a uznesením Okresného súdu Trnava z 29. júla 2024 bol podmienene prepustený. Žalobca tiež podľa Ústrednej evidencie priestupkov nemá žiaden záznam, v súčasnosti vedie riadny rodinný život so svojou družkou a maloletým synom. Žalovaný vec nesprávne právne posúdil, keď dospel k záveru o nebezpečnosti žalobcu pre spoločnosť.

15. Navrhol, aby Najvyšší správní soud Slovenskej republiky zmenil rozsudok správneho súdu tak, že správnu žalobou napadnuté rozhodnutie zruší a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie.

16. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti žalobcu vyjadril podaním z 24. apríla 2025 navrhujúc kasačnú sťažnosť žalobcu zamietnuť ako nedôvodnú s tým, že dôvody uvedené v tomto vyjadrení v podstatnej časti korešpondovali s dôvodmi obsiahnutými vo vyjadrení k správnej žalobe z 19. decembra 2024 (bod 7 tohto rozsudku).

17. Vyjadrenie žalovaného bolo doručené žalobcovi dňa 28. apríla 2025 na vedomie.

IV.

Právny názor kasačného súdu

18. Senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky konajúci ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 SSP preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podal žalobca v zákonom stanovenej skrátenej lehote (§ 443 ods. 2 písm. b/ SSP) preskúmal napadnutý rozsudok správneho súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalobcu je v časti, v ktorej rozhodol žalovaný o neposkytnutí doplnkovej ochrany dôvodná. Senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 30. júna 2025 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 SSP).

19. Zákon č. 480/2002 Z.z. upravuje konanie o azyle, ustanovuje postup pri poskytovaní dočasného útočiska, ustanovuje práva a povinnosti žiadateľov o udelenie azylu, azylantov, cudzincov, ktorým sa poskytla doplnková ochrana, cudzincov žiadajúcich o poskytnutie dočasného útočiska a odídencov, ustanovuje pôsobnosť orgánov verejnej moci na úseku azylu, doplnkovej ochrany a dočasného útočiska, upravuje prvotnú integráciu azylantov a cudzincov, ktorým sa poskytla doplnková ochrana, do spoločnosti, upravuje pobyt v azylových zariadeniach. (§ 1).

20. Podľa § 2 písm. a/, b/, c/, d/ a f/ zákona č. 480/2002 Z.z., na účely tohto zákona sa rozumie
a/ medzinárodnou ochranou udelenie azylu alebo poskytnutie doplnkovej ochrany,
b/ azylom ochrana cudzinca pred prenasledovaním z dôvodov uvedených v medzinárodnej zmluve 2) [Dohovor o právnom postavení utečencov (oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 319/1996 Z.z.)] alebo v osobitnom predpise 3) (článok 53 Ústavy Slovenskej republiky)
c/ doplnkovou ochranou ochrana pred vážnym bezpráviem v krajine pôvodu,
d/ prenasledovaním závažné alebo opakované konanie spôsobujúce vážne porušovanie základných ľudských práv 3a) [napríklad článok 15 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (oznámenie č. 209/1992 Zb.)] alebo súbeh rôznych opatrení, ktorý postihuje jednotlivca podobným spôsobom, ktoré spočíva najmä v

1. použitie fyzického alebo psychického násillia vrátane sexuálneho násillia,
  2. zákonných, správnych, policajných alebo súdnych opatreniach, ktoré sú diskriminačné alebo sú vykonávané diskriminačným spôsobom,
  3. odmietnutí súdnej ochrany, ktoré vedie k neprimeranému alebo diskriminačnému potrestaniu,
  4. neprimeranom alebo diskriminačnom trestnom stíhaní alebo treste,
  5. trestnom stíhaní alebo treste za odmietnutie výkonu vojenskej služby v čase konfliktu, ak by výkon vojenskej služby zahŕňal trestné činy alebo činy uvedené v § 13 ods. 2,
  6. konaní namierenom proti osobám určitého pohlavia alebo proti deťom;
- f/ vážnym bezpráviem

1. uloženie trestu smrti alebo jeho výkon,
2. mučenie alebo neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trest, alebo
3. vážne a individuálne ohrozenie života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násillia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu;

21. Podľa § 8 písm. a/ zákona č. 480/2002 Z.z., ministerstvo udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak, žiadateľovi, ktorý má v krajine pôvodu opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo

príslušnosti k určitej sociálnej skupine a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

22. Podľa § 13 ods. 1 písm. a/ zákona č. 480/2002 Z.z., ministerstvo neudelí azyl žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky podľa § 8.

23. Podľa § 13a zákona č. 480/2002 Z.z., ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak sú vážne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, ak tento zákon neustanovuje inak.

24. Podľa § 13c ods. 2 písm. e/ zákona č. 480/2002 Z.z., ministerstvo ďalej neposkytne doplnkovú ochranu, ak je dôvodné podozrenie, že žiadateľ predstavuje nebezpečenstvo pre spoločnosť.

25. Podľa článku 17 ods. 1 písm. d/ smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/95/EÚ z 13. decembra 2011 o normách pre oprávnenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva mať postavenie medzinárodnej ochrany, o jednotnom postavení utečencov alebo osôb oprávnených na doplnkovú ochranu a o obsahu poskytovanej ochrany (prepracované znenie) (ďalej len „smernica č. 2011/95/EÚ“), štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátneho občianstva sú vylúčení z oprávnenia na doplnkovú ochranu, ak existujú vážne dôvody domnievať sa:
d/ že predstavujú nebezpečenstvo pre spoločnosť alebo bezpečnosť členského štátu, v ktorom sú prítomní.

26. Predmetom konania o kasačnej sťažnosti v danej veci bol rozsudok správneho súdu, ktorým súd postupom podľa § 190 SSP ako nedôvodnú zamietol správnu žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia z 25. októbra 2024, číslo ČAS: MU-PO-133-24/2024-Ž, ktorým žalovaný postupom podľa § 13 ods. 1 písm. a/ zákona č. 480/2002 Z.z. žalobcovi neudelil azyl, podľa § 13c ods. 2 písm. e/ a § 20 ods. 4 tohto zákona mu neposkytol doplnkovú ochranu. Žalobca správnou žalobou napadol rozhodnutie žalovaného v celom rozsahu, teda aj v časti neudelenia azylu a v časti neposkytnutia doplnkovej ochrany.

A/ K neudeleniu azylu

27. V úvode najvyšší správny súd poukazuje na to, že konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone č. 480/2002 Z.z. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených vo vyššie citovanom ustanovení § 8 zákona, t. j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy (prípadne „oprávnené obavy“ v znení definície pojmu „utečenec“ podľa článku 1 Dohovoru o právnom postavení utečencov) z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu. V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (článok 53 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky). Dôvody pre poskytnutie azylu sú zákonom vymedzené pomerne úzko a nepokrývajú celú škálu porušovania ľudských práv a slobôd, ktoré sú tak v medzinárodnom, ako aj vo vnútroštátnom kontexte uznávané. Inštitút azylu je teda aplikovateľný v obmedzenom rozsahu, a to len pre prenasledovanie zo zákonom uznaných dôvodov, kedy je týmto inštitútom chránená len najvlastnejšia existencia ľudskej bytosti a práva a slobody s ňou spojené, pričom udelenie azylu podľa § 8 zákona je viazané objektívne na prítomnosť prenasledovania ako skutočnosti definovanej v § 2 písm. d/ zákona alebo na odôvodnené obavy z tejto skutočnosti, a to v oboch prípadoch v dobe podania žiadosti o azyl, teda spravidla v dobe bezprostredne nasledujúcej po odchode z krajiny pôvodu (pozri napríklad rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 04. augusta 2009, sp. zn. 8Sža/41/2009, prípadne rozsudok z 15. novembra 2019, sp. zn. 10Sžak/17/2019). Najvyšší správny súd tiež zdôrazňuje, že azyl je výnimočný inštitút konštruovaný za účelom poskytnutia ochrany tomu, kto z dôvodov v zákone stanovených pociťuje oprávnenú obavu z prenasledovania v krajine, ktorej je občanom. Azyl ako právny inštitút nie je a nikdy nebol univerzálnym nástrojom pre poskytnutie ochrany pred bezprávnym postihujúcim jednotlivca alebo celé skupiny obyvateľov (pozri rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23. septembra 2014, sp. zn. 1Sža/26/2014).

28. Po preskúmaní veci najvyšší správny súd dospel k záveru, že žalovaný postupujúc pritom v súlade s § 19a ods. 1 zákona č. 480/2002 Z.z. pri zisťovaní skutkového stavu veci postupoval dôsledne a starostlivo, obstaral dostatok informácií o krajine pôvodu žalobcu, tvrdenia žalobcu s týmito informáciami porovnal a mohol tak vo veci urobiť autoritatívny záver. Z administratívneho spisu je zrejmé, že v predmetnej veci sa žalovaný zaoberal skutočnosťami uvedenými žalobcom, ako dôvodmi pre udelenie azylu alebo poskytnutie doplnkovej ochrany. Keďže je žalovaný v prípade konania o azyle viazaný dôvodmi, ktoré uvedie žiadateľ o azyl počas konania, na základe obsahu administratívneho spisu má najvyšší správny súd za dostatočne preukázané, že žalovaný sa zaoberal dôvodmi na udelenie azylu, ktoré uviedol žalobca a žalovaný dostatočne (v rozsahu dôvodov žiadosti o azyl) zistil skutkový stav tak, aby bolo možné spoľahlivo rozhodnúť v merite veci, teda nedošlo k porušeniu zásady materiálnej pravdy. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že povinnosť zistiť skutočný stav veci podľa § 32 zákona č. 71/1967 Zb. (Správny poriadok) má žalovaný len v rozsahu dôvodov, ktoré žiadateľ v priebehu správneho konania uviedol. Pričom zo žiadneho ustanovenia zákona nemožno vyvodiť, že by žalovanému vznikla povinnosť, aby sám domýšľal právne relevantné dôvody pre udelenie azylu žiadateľom neuplatnené a následne k týmto dôvodom vykonal príslušné skutkové zistenia (pozri napríklad rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23. januára 2007, sp. zn. 1SžoKS 124/2005, rozsudok z 01. júla 2009, sp. zn. 8Sža/34/2009, prípadne rozsudok z 31. mája 2017, sp. zn. 10Sžak/5/2017, ktorý si uvedené závery rovnako osvojil). Zásada tzv. materiálnej pravdy má v konaní o udelenie azylu svoje špecifiká spočívajúce v pravidelnej nedostatočnosti dôkazov preukazujúcich dôveryhodnosť žiadateľových tvrdení. Špecifikám konania o medzinárodnej ochrane zodpovedá aj štandard a rozloženie dôkazného bremena, ktoré sú vychýlené v prospech žiadateľa o medzinárodnú ochranu. Pokiaľ ide o bremeno tvrdenia v konaní vo veci medzinárodnej ochrany, to zaťažuje žiadateľa o medzinárodnú ochranu. Pokiaľ ide o bremeno dôkazné, to je už výraznejšie rozložené medzi žiadateľom o medzinárodnú ochranu a správny orgán. Preukazovať jednotlivé fakty je povinný primárne žiadateľ, avšak správny orgán je povinný zabezpečiť k danej žiadosti o medzinárodnú ochranu maximálne možné množstvo dôkazov a informácií, a to ako tých, ktoré vyvracajú tvrdenie žiadateľa, ako aj tých, ktoré ich podporujú (pozri napríklad rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 09. apríla 2013, sp. zn. 1Sža/10/2013, prípadne z 13. januára 2015, sp. zn. 1Sža/48/2014).

29. Z administratívneho spisu je zrejmé, že žalobca požiadal o azyl z dôvodu, že na Slovensku žije jeho priateľka a syn a tiež z dôvodu konfliktu v Afganistane (Zápisnica o podaní vysvetlenia z 29. júla 2024). Tento dôvod žalobca potvrdil aj v zápisnici z 30. júla 2024, v ktorej bližšie rozviedol, že žiadosť o udelenie azylu na území Slovenskej republiky podal z dôvodu obavy o život pre problémy, ktoré mal v Afganistane. Uviedol, že jeho otec pracoval pre afganskú vládu a bol usmrtený hnutím Taliban. V dotazníku žiadateľa o azyl spísanom dňa 13. augusta 2024 žalobca ako z jeho pohľadu azylovo relevantné dôvody uviedol, že jeho otec pracoval ako vojak z povolania, a keď mal dva roky, vtrhli príslušníci hnutia Taliban do ich domu a otca zastrelili; tento incident si vzhľadom na svoj nízky vek nepamätal, dozvedel sa o ňom od svojej matky. Následne po smrti otca sa spolu s matkou a mladším bratom presťahovali k matkinmu bratovi, ktorý bol tiež vojak z povolania a ktorého tiež zabil príslušník Talibanu, keď mal 13 rokov, počas toho, ako sa zúčastnil na vojenskej operácii v meste Logar namierenej proti Talibanu. V tomto smere bližšie rozviedol okolnosti smrti strýka, po vykonaní vojenskej operácie nabehlo strýkovo auto na mínu a tá vybuchla, pričom strýko tento výbuch prežil, avšak následne ho zastrelil jeden z príslušníkov Talibanu, ktorý bol v blízkosti, a ktorého strýko požiadal o pomoc. Ďalej konštatoval, že tieto informácie má taktiež sprostredkované, od iných vojakov, ktorí bojovali po boku strýka. Okrem toho spomenul incident, pri ktorom bol ako trinásťročný postrelený. Tvrdil, že v jeden večer im s matkou niekto neznámy klopal na dvere, pričom na otázku, kto tam je, neprišla odpoveď a preto sa išiel pozrieť zo zvedavosti na strechu; po tom, ako si na osoby posvietil svetlom z telefónu, jedna osoba naňho vystrelila, následne jeho matka zavolała políciu, ktorá po príchode skonštatovala, že išlo o príslušníkov Talibanu. Uviedol, že preňho aj pre jeho matku, to však boli neznámi ľudia. Dodal, že vzhľadom na to, že momentálne v Afganistane vládne Taliban, tak sa nemôže vrátiť domov, z ktorého dôvodu potom žiadal o medzinárodnú ochranu. Takto žalobcom vymedzené dôvody aj v zmysle vyššie ozrejmenej východiská zameraných na vymedzenie podstaty inštitútu azylu však nemôžu obstať a nespĺňajú základné podmienky pre udelenie azylu vyplývajúce z vyššie citovaného § 8 písm. a/ v spojení s § 2 písm. d/ zákona č. 480/2002 Z.z. Možno sa v tomto smere stotožniť so závermi, ku ktorým dospel žalovaný v napadnutom rozhodnutí.

30. V prípade otca žalobcu, ako aj jeho strýka išlo (podľa tvrdení žalobcu) o vojakov z povolania, ktorí sa zúčastňovali vojenských operácií zameraných proti hnutiu Taliban a jeho príslušníkom a ako vojaci boli vystavovaní ohrozeniu života. Pokiaľ aj došlo k usmrteniu otca žalobcu spôsobom, ktorý žalobca

v priebehu administratívneho konania bližšie popísal, tak táto skutočnosť bez ďalšieho neznamená a nezakladá naplnenie dôvodu pre udelenie azylu vo vzťahu k žalobcovi. Usmrtenie otca žalobcu mohlo s najväčšou pravdepodobnosťou súvisieť s jeho pôsobením ako vojaka nasadeného, respektíve vykonávajúceho vojenskú činnosť proti hnutiu Taliban, a teda aj reakcia hnutia Taliban spočívajúca v usmrtení otca žalobcu sa dotýkala priamo otca žalobcu. Z tohto dôvodu nemožno usmrtenie otca žalobcu bojujúceho proti hnutiu Taliban automaticky spájať s politickým presvedčením imputovaným k osobe žalobcu. Zásadným v tomto smere je fakt, že žalobca v čase usmrtenia otca mal dva roky, pričom od tej doby až do usmrtenia jeho strýka ubehlo približne trinásť rokov a žalobca a jeho príbuzní žiadne problémy s hnutím Taliban nemali, respektíve tieto žalobca v priebehu administratívneho konania neoznačil. Možno preto prenasledovanie žalobcu, tak ako má na mysli vyššie citované ustanovenie § 2 písm. d/ zákona č. 480/2002 Z.z., vylúčiť.

31. Čo sa týka strýka žalobcu, tento ako vojak z povolania sa zúčastnil na vojenskej operácii mimo svojho domova, v oblasti, ktorú kontroloval Taliban, a počas tejto operácie prišiel po nájazde na mínu o život. Možno sa v tomto smere stotožniť s názorom žalovaného, že išlo o rutinnú akciu, ktorá bola strýkovou bežnou pracovnou náplňou, a do ktorej nielen strýko, ale aj každý ďalší vojak ide s rizikom toho, že sa z akcie už nemusí vrátiť; takýchto akcií absolvujú počas svojej kariéry vojaci desiatky, a do každej z nich idú s rovnakým rizikom, že môže byť ich posledná. Ak by aj smrť strýka bolo možné pripísať hnutiu Taliban, tak z takéhoto incidentu nevyplývalo nebezpečenstvo voči osobe žalobcu. Príslušníci Talibanu pripravili o život vojaka ako príslušníka strany oponenta počas ozbrojeného stretu dvoch účasníckych skupín a nemajú odkiaľ vedieť, že žalobca, ako jeho synovec, vôbec existuje. Navyše k vražde došlo ďaleko od oblasti, kde žalobca žil, samotný žalobca sa v čase incidentu ani nenachádzal v blízkosti strýka, a preto neexistuje dôvod, prečo by mali príslušníci Talibanu žalobcu so strýkom akokoľvek spájať. Možno preto i v tomto prípade prenasledovanie žalobcu, tak ako má na mysli vyššie citované ustanovenie § 2 písm. d/ zákona č. 480/2002 Z.z., vylúčiť.

32. V poradí tretia okolnosť, od ktorej žalobca odvodzoval naplnenie dôvodov pre udelenie azylu, spočívala v postrelení žalobcu, ku ktorému došlo po tom, ako si žalobca zo strechy na osoby stojace pri dverách ich domu posvietil svetlom z telefónu, počas toho, ako už bola vonku tma, pričom osoby pri dverách nad sebou uvideli svetlo a vystrelili. Za takto žalobcom opísaných okolností daného incidentu rovnako nemožno dospieť k záveru, že by tento útok bol namierený výlučne proti žalobcovi vo svetle už vyššie spomenutých azylovo relevantných dôvodov. Keďže bola tma a žalobca ako osoba držiaca svetlo, na ktorú strieľali sa nachádzala za týmto svetlom, nie je možné, aby útočníci videli, na koho strieľajú. Rovnako nebolo jednoznačne preukázané, že útočníci patrili k hnutiu Taliban; príslušníci afganskej polície útočníkov nevideli (prišli na miesto až po spáchaní tohto incidentu) a teda konštatovanie polície, že išlo o príslušníkov Talibanu, možno chápať v istej rovine odhadu. Najvyšší správny súd sa rovnako ako žalovaný skôr prikláňa k záveru, že incident bol výsledkom stavu domovskej krajiny žalobcu, pre ktorú bolo (a v súčasnosti i naďalej je) príznačný stav naplňajúci pojmové znaky vážneho bezprávia, tak ako je predovšetkým definované v § 2 písm. f/ bod tretí zákona č. 480/2002 Z.z.

33. Najvyšší správny súd sa tak stotožňuje so skutkovými, ako aj právnymi závermi správneho súdu, ktorý primeraným spôsobom odôvodnil, z čoho vyvodil svoj záver zhodný so záverom žalovaného, a teda, že žalobca nepreukázal opodstatnenosť obáv z prenasledovania z dôvodov taxatívne vymedzených v zákone č. 480/2002 Z.z. Taktiež poukáz na všeobecne nepriaznivú situáciu v krajine pôvodu žalobcu sám o sebe ešte nie je dôvodom k udeleniu azylu, pokiaľ sa táto situácia neprejaví v perzekúcii či obave z nej vo vzťahu k žiadateľovi o azyl, a to z dôvodov uvedených v § 8 zákona č. 480/2002 Z.z. (pozri tiež rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20. októbra 2010, sp. zn. 9Sža/13/2010 a rozsudok z 21. apríla 2009, sp. zn. 1Sža/7/2009). V závere tejto časti najvyšší správny súd tiež poukazuje na zásadnú skutkovú nezrovnalosť ohľadom žalobcom prezentovaného úmrtia jeho otca a okolností, za ktorých k takémuto úmrtiu došlo. Totiž z obsahu administratívneho spisu je zrejmé, že žalobca v mesiaci jún 2016 žiadal o udelenie azylu v Maďarskej republike, pričom zo žiadosti o udelenie azylu je zrejmé, že žalobca vôbec pred tam príslušným orgánom neuvádzal, že by jeho otec, prípadne strýko boli vojakmi z povolania a zomreli pri výkone svojho povolania. Vo vzťahu k otcovi v danej žiadosti uvádzal, že bol členom strany Jamiat-e Islami a v rámci nej mal konflikt s jedným jej členom, ktorého považoval za nepriateľa a ktorý mal podľa žalobcu aj jeho otca zavraždiť. Vyjadril sa tiež k samotnej vražde otca, ktorá sa mala uskutočniť tým spôsobom, že otca vylákali, aby šiel do mešity a keď chcel vojsť, tak ho zozadu zastrelili. Z uvedeného je zrejmé, že tieto okolnosti úmrtia otca sú diametrálne odlišné od okolností, než ktoré žalobca uvádzal v žiadostiach o udelenie azylu na území Slovenskej

republiky, čo môže vo vzťahu k žalobcovi vnášať aj isté pochybnosti o jeho dôveryhodnosti a zvlášť v tomto prípade, keď smrťou otca a okolnosťami, za ktorých k nej došlo, žalobca označoval ako dôvody, pre ktoré spĺňa podmienky pre udelenie azylu. Len pre úplnosť možno dodať, že žalobca v žiadosti o udelenie azylu pred príslušným orgánom Maďarskej republiky tiež uvádzal, že chodil do školy aj do madrasy, avšak v dotazníku z 13. augusta 2024 uviedol, že nemá žiadne vzdelanie. Rovnako nie je zrejmé, prečo počas spisovania zápisnice o podanom vysvetlení z 29. júla 2024 na Oddelení cudzineckej polície Trnava uviedol, že neovláda Slovenský jazyk, z ktorého dôvodu bol prizvaný tlmočník, avšak v konaní vedenom pred Oddelením azylu Policajného zboru Humenné uviedol, že ovláda slovenský jazyk a tlmočníka nežiadal (zápisnica z 30. júla 2024 spísaná za účelom podania vysvetlenia ohľadom žiadosti žalobcu o azyl na území Slovenskej republiky).

B/ K neposkytnutiu doplnkovej ochrany

34. Vo vzťahu k druhému napadnutému výroku ohľadom neposkytnutia doplnkovej ochrany najvyšší správny súd na úvod poukazuje na to, že „Zmyslom a účelom doplnkovej ochrany je poskytnúť subsidiárnu ochranu a možnosť legálneho pobytu na území SR tým žiadateľom o medzinárodnú ochranu, ktorým nebol udelený azyl, ale u nich by bolo (z dôvodov taxatívne uvedených v zákone o azyle) neúnosné, neprimerané či inak nežiaduce požadovať ich vycestovanie. Hoci sa aplikácia tohto inštitútu doplnkovej ochrany viaže k objektívnym hrozbám po prípadnom návrate žiadateľa do krajiny pôvodu, teda čiastočne k iným skutočnostiam nastávajúcim v odlišnom čase než v prípade aplikácie inštitútu azylu, sú pri rozhodovaní o udelenie či neudelenie doplnkovej ochrany do značnej miery určujúce tvrdenia samotného žiadateľa, z nich je potrebné vychádzať.“ (pozri rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 12. októbra 2010, sp. zn. 1SŽa/77/2010). Najvyšší správny súd mal z histórie žalobcu obsiahnutej v kompletnom administratívnom spise žalovaného preukázané, že žalobcovi bola pôvodne rozhodnutím žalovaného z 27. septembra 2019 poskytnutá doplnková ochrana po dobu jedného roka a rozhodnutím z 21. októbra 2020 táto bola predĺžená na ďalšie dva roky a zanikla dňa 24. októbra 2022, keď žalobca už v zákonom stanovenej lehote nepodal žiadosť o predĺženie doplnkovej ochrany. V tu prejednávanej veci sám žalovaný uznal, že nemožno s dostatočnou istotou vylúčiť, že by v prípade návratu do krajiny pôvodu nebol žalobca tejto forme vážneho bezprávia vystavený. Mal za to, že Taliban ako hnutie ovládajúce Afganistan sa pri výkone moci správa nestálo, nepredvídateľne a nepodlieha žiadnym zákonom či nariadeniam. Napriek oficiálnym stanoviskám ústredného vedenia Talibanu možno pozorovať nerešpektovanie týchto nariadení zo strany provinčných a okresných vodcov, respektíve regionálnych buniek Talibanu, pričom rovnako je to aj s rešpektovaním Šarie, islamského práva, o ktorú sa Taliban opiera ako o jediný pilier svojho konania - aj túto si každý veliteľ interpretuje po svojom. Rovnako uvádzal, že afganskú spoločnosť by bolo možné charakterizovať ako neustále premenlivú formu anarchie, ktorá absolútnym spôsobom nerešpektuje základné ľudské práva, a teda obavu z ohrozenia vlastnej bezpečnosti môže v Afganistane pociťovať väčšina ľudí žijúcich pod nadvládou Talibanu, ktorý vážnym a nevyberavým spôsobom zasahuje do rodinného života týchto ľudí a zámerne vyvoláva u nich strach a obavu o bezpečie tak, aby sa plne podriadili ich záujmom. Preto konštatoval, že nemožno s dostatočnou istotou vylúčiť, že takáto svojvôľa by mohla v budúcnosti znamenať neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie voči osobe žalobcu, prípadne jeho trest. Na základe uvedeného teda dospel k záveru, že v prípade návratu žalobcu do krajiny pôvodu, respektíve do provincie Baghlan, berúc pri tom do úvahy princíp individuálneho posudzovania potreby poskytnutia medzinárodnej ochrany, by sa žalobca mohol v Afganistane stať obeťou vážneho bezprávia, a preto by za štandardných okolností žalobcovi na území Slovenskej republiky prináležalo poskytnutie doplnkovej ochrany.

35. Z uvedeného je teda zrejmé, že žalobca by síce spĺňal podmienky pre poskytnutie doplnkovej ochrany, avšak žalovaný na základe uplatnenia tzv. vylučovacej klauzuly (doložky o vylúčení) plynúcej z § 13c ods. 2 písm. e/ zákona č. 480/2002 Z.z. [(porovnaj článok 17 ods. 1 písm. d/ Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/95/EÚ z 13. decembra 2011 o normách pre oprávnenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva mať postavenie medzinárodnej ochrany, o jednotnom postavení utečencov alebo osôb oprávnených na doplnkovú ochranu a o obsahu poskytovanej ochrany (prepracované znenie)] žalobcovi doplnkovú ochranu neposkytol. Konkrétne, dôvod neposkytnutia doplnkovej ochrany spočíval v preukázaní dôvodného podozrenia, že žalobca predstavuje nebezpečenstvo pre spoločnosť.

36. V kontexte na uvedené považuje najvyšší správny súd podporne odkázať aj na závery vychádzajúce z rozhodovacej činnosti Súdneho dvora Európskej únie, ktorý sa už k pojmu „nebezpečenstvo pre spoločnosť“ vyjadroval vo viacerých svojich rozhodnutiach. V prvom rade je potrebné uviesť, že opatrenie (v tu prejednáwanej veci majúce formu neposkytnutia doplnkovej ochrany) možno prijať len vtedy, ak dotknutý štátny príslušník tretej krajiny predstavuje skutočné, existujúce a dostatočne závažné nebezpečenstvo pre jeden zo základných záujmov spoločnosti členského štátu, v ktorom sa nachádza. V rámci posúdenia existencie tohto nebezpečenstva prináleží príslušnému orgánu, aby posúdil všetky okolnosti daného individuálneho prípadu (pozri napríklad rozsudok zo 06. júla 2023, C-402/22 Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid proti M. A., bod 54). Totiž už zo samotného znenia článku 17 ods. 1 písm. d/ smernice 2011/95/EÚ, ktorá má svoju „vnútroštátnu podobu“ v § 13c ods. 2 písm. e/ zákona č. 480/2002 Z.z. vyplýva, že toto ustanovenie sa uplatní len vtedy, ak dotknutý štátny príslušník tretej krajiny „predstavuje“ nebezpečenstvo pre spoločnosť členského štátu, v ktorom sa nachádza, čo naznačuje, že toto nebezpečenstvo musí byť skutočné a aktuálne, pričom príslušnému orgánu pri uplatňovaní tohto ustanovenia prináleží, aby v každom jednotlivom prípade vykonal posúdenie všetkých okolností tohto prípadu; súčasne za týmto účelom musí mať k dispozícii všetky relevantné informácie a na ich základe vykonať vlastné posúdenie všetkých skutočností dotknutého prípadu s cieľom určiť význam svojho rozhodnutia a uviesť jeho úplné odôvodnenie. Medzi okolnosťami, ktoré treba zohľadniť pri posúdení existencie nebezpečenstva pre spoločnosť, ak zistenie skutočného, existujúceho a dostatočne závažného nebezpečenstva pre jeden zo základných záujmov spoločnosti v prípade dotknutého jednotlivca znamená tendenciu pokračovať v budúcnosti v správaní, ktoré predstavuje takéto nebezpečenstvo, môže sa stať, že samotné správanie v minulosti spĺňa podmienky takéhoto nebezpečenstva (pozri v tomto zmysle rozsudok z 02. mája 2018, spojené veci C-331/16 a C-366/16 K. a H. F., bod 56). Rovnako platí, že čím viac je rozhodnutie prijaté s odstupom času od odsúdenia právoplatným rozsudkom za obzvlášť závažný trestný čin, tým viac je príslušný orgán povinný zohľadniť najmä vývoj po spáchaní takéhoto trestného činu, aby mohol určiť, či v deň, keď má rozhodnúť o prípadnom odňatí postavenia utečenca, existuje skutočné a dostatočne závažné nebezpečenstvo (pozri napríklad rozsudok zo 06. júla 2023, C-8/22 XXX proti Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides, bod 64). Rovnako Súdny dvor Európskej únie v posledne zmieňovanom rozsudku apelujúc na dodržiavanie zásady proporcionality zdôraznil, že táto zahŕňa vyváženie na jednej strane nebezpečenstva, ktoré predstavuje dotknutý štátny príslušník tretej krajiny pre spoločnosť členského štátu, v ktorom sa nachádza, a na druhej strane práv, ktoré musia byť v súlade so smernicou 2011/95/EÚ zaručené osobám spĺňajúcim hmotnoprávne podmienky plynúce z článku 2 uvedenej smernice. V rámci tohto posúdenia musí príslušný orgán zohľadniť aj základné práva zaručené právom Únie a najmä overiť možnosť prijať iné opatrenia, ktoré menej zasahujú do práv zaručených utečencom a do základných práv a ktoré by boli rovnako účinné na zabezpečenie ochrany spoločnosti členského štátu, v ktorom sa dotknutý štátny príslušník tretej krajiny nachádza (rozsudok zo 06. júla 2023, C-8/22 XXX proti Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides, body 67 a 68; porovnaj tiež rozsudok zo 06. júla 2023, C-663/21 Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl proti AA).

37. V tomto smere najvyšší správny súd ďalej uvádza, že vyššie zmieňované rozsudky Súdneho dvora Európskej únie (C-402/22 a C-8/2022 a prípadne porovnaj tiež rozsudok zo 06. júla 2023, C-663/21 Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl proti AA) sa vecne zaoberali výkladom článku 14 ods. 4 písm. b/ smernice 2011/95/EÚ, podľa ktorého členské štáty môžu zrušiť, ukončiť alebo odmietnuť obnoviť postavenie priznané utečencovi vládnym, administratívnym, súdnym alebo kvázi súdnym orgánom, keď po tom, ako bol odsúdený právoplatným rozsudkom za obzvlášť nebezpečný trestný čin, predstavuje nebezpečenstvo pre spoločnosť tohto členského štátu. V tu prejednáwanej veci v tejto časti (rozumej čo do posúdenia splnenia podmienok na poskytnutie doplnkovej ochrany) nemal žalobca postavenie utečenca a nešlo o zrušenie, ukončenie alebo odmietnutie obnovenia postavenia priznaného utečencovi, avšak vzhľadom na to, že tak článok 14 ods. 4 písm. b/, ako aj článok 17 ods. 1 písm. b/ smernice 2011/95/EÚ používajú totožný pojem „nebezpečenstvo pre spoločnosť“, súd nevidí dôvod dávať vymedzeniu tohto pojmu v režime článku 17 ods. 1 písm. d/ iný význam, než mu dal Súdny dvor Európskej únie vo vzťahu k tomu pojmu v zmysle článku 14 ods. 4 písm. b/ menovanej smernice. Aj podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie na účely výkladu určitého ustanovenia práva Únie je potrebné zohľadniť nielen jeho znenie, ale aj kontext, do ktorého patrí, a ciele sledované právnou úpravou, ktorej je súčasťou (rozsudok z 20. októbra 2022, C-825/21 Centre public d'action sociale de Liege). Z uvedeného je potom zrejmé, že aj na účely spresnenia rozsahu pojmu „nebezpečenstvo pre spoločnosť“ v zmysle článku 17 ods. 1 písm. d/ smernice 2011/95 sa teda zdá byť nevyhnutné zohľadniť znenie tohto ustanovenia, jeho kontextu a cieľov, ktoré sledujú právne

predpisy, ktorých je súčasťou (analogicky pozri v tomto zmysle už zmieňovaný rozsudok C-381/18 a C-382/18). Len pre úplnosť možno len dodať, že vo vzťahu k vecnej príslušnosti vyššie uvádzaných rozsudkov Súdneho dvora Európskej únie (v kontexte na výklad článku 14 ods. 4 písm. b/ smernice 2011/95/EÚ) v tomto prípade nie je relevantným ani rozlišovanie medzi statusom utečenca a osobou oprávnenou na doplnkovú ochranu, keďže z bodu 39 odôvodnenia smernice 2011/95/EÚ vyplýva jasná požiadavka, aby sa osobám s postavením doplnkovej ochrany poskytli rovnaké práva a výhody, aké majú utečenci podľa tejto smernice, a mali by byť viazané na rovnaké podmienky oprávnenosti. Z uvedeného je zrejmé, že normotvorca Únie chcel zaviesť jednotné postavenie v prospech všetkých osôb oprávnených na priznanie medzinárodnej ochrany, pričom smernica 2011/95/EÚ definuje osobu s postavením medzinárodnej ochrany ako osobu, ktorej bolo priznané postavenie utečenca alebo doplnková ochrana. Uvedené potvrdil aj Súdny dvor Európskej únie, keď skonštatoval, že akémukoľvek rozhodnutiu o vylúčení osoby z postavenia utečenca musí predchádzať úplné posúdenie všetkých okolností týkajúcich sa jeho individuálneho prípadu a nemožno ho prijať automaticky s tým, že takáto požiadavka sa musí prebrať na rozhodnutia o vylúčení z doplnkovej ochrany (rozsudok z 13. septembra 2018, C-369/17 Shajin Ahmed proti Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal, body 49 a 50).

38. Podporne možno tiež odkázať na

- znenie článku 27 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov, ktorá mení a dopĺňa nariadenie (EHS) 1612/68 a ruší smernice 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS, podľa ktorého opatrenia prijaté z dôvodov verejnej politiky alebo verejnej bezpečnosti musia byť v súlade s zásadou úmernosti a musia vychádzať výlučne z osobného správania daného jednotlivca. Trestné činy, ku ktorým došlo v minulosti, sa samé o sebe nepovažujú za dôvody na prijatie takýchto opatrení a tiež na

- znenie článku 27 ods. 2 druhý pododsek smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov, ktorá mení a dopĺňa nariadenie (EHS) 1612/68 a ruší smernice 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS, podľa ktorého osobné správanie daného jednotlivca musí predstavovať skutočnú, existujúcu a dostatočne vážnu hrozbu ovplyvňujúcu jeden zo základných záujmov spoločnosti. Zdôvodnenia, ktoré sú oddelené od podrobností prípadu, alebo ktoré sa spoliehajú na aspekty všeobecnej prevencie, sú neprijateľné

s tým, že podľa názoru najvyššieho správneho súdu tieto závery [okrem iného potvrdené napríklad v rozsudku Súdneho dvora Európskej únie z 12. decembra 2019, C-381/18 a C-382/18 G.S. a V.G. proti Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid, bod 53, podľa ktorého cit.: „ (...) občana Únie, ktorý využil svoje právo na voľný pohyb, a niektorých jeho rodinných príslušníkov možno považovať za hrozbu pre verejný poriadok len vtedy, keď ich individuálne správanie predstavuje skutočnú, existujúcu a dostatočne vážnu hrozbu ovplyvňujúcu jeden zo základných záujmov spoločnosti dotknutého členského štátu.“] možno aplikovať aj na účely tu prejednáwanej veci. S ohľadom na požiadavku tvorby jednotného európskeho systému upravujúceho celkové postavenie štátnych príslušníkov tretej krajiny v európskom priestore, či už v kontexte na ich postavenie ako utečencov, prípadne osoby, ktoré inak potrebujú medzinárodnú ochranu (smernica 2011/95/EÚ), alebo ako osoby s pobytovými oprávneniami (smernica 2004/38/ES), alebo napríklad ako osoby personálne spadajúce pod regulačný režim Smernice Rady 2003/86/ES o práve na zlúčenie rodiny, sa nemožno domnievať, že aj s ohľadom na vzájomnú previazanosť judikatúry Súdneho dvora Európskej únie a jej konzistentnosť v kontexte na cudzineckú politiku ako takú, použitie výrazu „nebezpečenstvo pre spoločnosť“ namiesto odkazu na „verejný poriadok“ („verejná bezpečnosť“) nevyhnutne naznačuje voľbu stanoviť podstatne odlišný prístup, než je prístup stanovený v týchto aktoch a súvisiacej judikatúre Súdneho dvora Európskej únie.

39. Ako už bolo vyššie uvedené, žalovaný na základe aplikácie tzv. vylučovacej klauzuly plynúcej z § 13c ods. 2 písm. e/ zákona č. 480/2002 Z.z. (porovnaj článok 17 ods. 1 písm. d/ Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/95/EÚ) žalobcovi doplnkovú ochranu neposkytol. Konkrétne, dôvod neposkytnutia doplnkovej ochrany spočíval v preukázaní dôvodného podozrenia, že žalobca predstavuje nebezpečenstvo pre spoločnosť. K takémuto (dôvodnému) podozreniu žalovaný dospel po tom, čo mal preukázané, že žalobca sa na území Slovenskej republiky dopustil dvoch skutkov majúcich znaky trestných činov (zločinov), za ktoré bol aj právoplatne odsúdený:

- v prvom prípade bol rozsudkom Okresného súdu Bratislava V z 31. októbra 2017, sp. zn. 4T/63/2017 ako mladistvý uznaný vinným spolu s ďalšími dvomi osobami zo spáchania zločinu prevádzacstva

spolupáchatelstvom podľa § 355 ods. 2 písm. a/ a ods. 3 písm. d/ Trestného zákona s tým, že žalobca bol odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere dvoch rokov so zaradením na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu pre mladistvých

- v druhom prípade bol rozsudkom Okresného súdu Bratislava III z 11. mája 2022, sp. zn. 46T/148/2021 uznaný vinným zo spáchania zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona s tým, že žalobca bol odsúdený na trest odňatia slobody za použitia mimoriadneho zníženia trestu vo výmere troch rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

40. V tomto smere je potrebné v prvom rade uviesť, že z obsahu administratívneho spisu žalovaného je zrejmé, že prvé odsúdenie žalobcu nebolo prekážkou poskytnutia doplnkovej ochrany žalobcovi i napriek tomu, že žalovaný v napadnutom rozhodnutí tvrdil, že v prípade zločinu prevádzachstva ide o tak nebezpečné (závažné) konanie, ktoré je dostačujúce na vylúčenie žiadateľa z poskytovania doplnkovej ochrany. Žalovaný rozhodnutím z 27. septembra 2019 žalobcovi poskytol doplnkovú ochranu po dobu jedného roku s tým, že ďalším rozhodnutím z 21. októbra 2020 na žiadosť žalobcu rozhodol o predĺžení poskytnutia doplnkovej ochrany na dobu dvoch rokov. Pokiaľ žalovaný opakovane právoplatne rozhodol o poskytnutí doplnkovej ochrany, respektíve o jej predĺžení i napriek tomu, že mal vedomosť o odsúdení žalobcu zo spáchania zločinu prevádzachstva, nemožno mu toto odsúdenie v ďalších štádiách konania klásť na ťarchu a či už samo o sebe, alebo v súvislosti s ďalšími skutkami spáchanými v budúcnosti v podobe priťažujúcej skutočnosti. Pokiaľ potom žalovaný akceptoval tento fakt (odsúdenie žalobcu zo spáchania zločinu prevádzachstva) a i napriek tomu poskytol žalobcovi doplnkovú ochranu (vrátane jej následného predĺženia), tým uznal, že žalobca (v rozhodnom čase) nepredstavoval nebezpečenstvo pre spoločnosť. Čo sa týka druhého a závažnejšieho skutku žalobcu, nakoľko tento smeroval voči telu iného, ktorým inému úmyselne spôsobil ťažkú ujmu na zdraví, najvyšší správny súd aj s odkazom na východiská vyslovené v predchádzajúcich bodoch 36 a 37 tohto rozsudku uvádza, že k tomuto skutku došlo dňa 30. januára 2021, pričom platí, že čím viac je rozhodnutie prijaté s odstupom času od odsúdenia právoplatným rozsudkom za trestný čin, tým viac je príslušný orgán povinný zohľadniť najmä vývoj po spáchaní takéhoto trestného činu, aby mohol určiť, či v deň, keď má rozhodnúť o (ne)poskytnutí doplnkovej ochrany, existuje skutočné a dostatočne závažné nebezpečenstvo pre spoločnosť, pričom toto nebezpečenstvo musí byť skutočné, aktuálne a k prijatiu takéhoto záveru musí predchádzať úplné posúdenie všetkých okolností týkajúcich sa jeho individuálneho prípadu a nemožno ho prijať automaticky len s odkazom na právoplatné rozsudky vydané v trestnom konaní, a navyše, ak medzi spáchaním trestného činu a rozhodnutím o neposkytnutí doplnkovej ochrany je dlhší časový odstup. V tomto prípade za zamyslenie rovnako stojí aj fakt, že okresný súd žalobcovi pri rozpätí trestnej sadzby 4 roky až 8 rokov vymeral trest v trvaní 3 roky, a to s použitím inštitútu mimoriadneho zníženia trestu. Trest pod spodnou hranicou trestnej sadzby odôvodnil tým, že žalobca sa ku skutku priznal a oľutoval ho a rovnako prihliadol aj na skutkové okolnosti a predchádzajúcu interpersonálnu komunikáciu medzi žalobcom a poškodeným, z ktorej mohol žalobca pociťovať určitú odôvodnenú obavu. Štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátneho občianstva je vylúčená z oprávnenia na doplnkovú ochranu, keď existujú vážne dôvody domnievať sa, že predstavuje nebezpečenstvo pre spoločnosť, v ktorej sa nachádza. Posúdenie, či je možné tento dôvod na vylúčenie uplatniť, záleží na minulom a aktuálnom správaní osoby, ale v konečnom dôsledku je to perspektívne posúdenie rizika s tým, že uplatnenie takéhoto opatrenia bude častokrát vyžadovať zapojenie ďalších orgánov, ktoré môžu mať prístup k relevantným informáciám. V tu prejednávanej veci bol žalobca dňa 29. júla 2024 prepustený z výkonu trestu odňatia slobody a v ten istý deň bol predvedený na oddelenie cudzineckej polície, a teda posudzovanie samotného správania žalobcu po jeho prepustení neprichádza do úvahy, a teda pre správny orgán bude (okrem iných skutočností) smerodajné aj jeho správanie počas výkonu trestu, pričom v tu prejednávanej veci za zmienku stojí fakt, že žalobca bol uznesením Okresného súdu Trnava z 29. júla 2024, sp. zn. 8PP/40/2024 v súlade s § 66 ods. 1 písm. b/ Trestného zákona podmienene prepustený z výkonu trestu odňatia slobody. Podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody prichádza do úvahy za predpokladu, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

41. Najvyšší správny súd tiež považuje za potrebné zdôrazniť už vyššie zmieňovaný a z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie vyplývajúci princíp proporcionality zahŕňajúci vyváženie na jednej strane nebezpečenstva, ktoré predstavuje dotknutý štátny príslušník tretej krajiny pre spoločnosť členského štátu, v ktorom sa nachádza, a na druhej strane práv, ktoré musia byť v súlade so smernicou 2011/95/EÚ zaručené osobám spĺňajúcim hmotnoprávne podmienky plynúce z článku 2 uvedenej smernice. V rámci tohto posúdenia musí príslušný orgán zohľadniť aj základné práva zaručené právom Únie a

najmä overiť možnosť prijať iné opatrenia, ktoré menej zasahujú do práv zaručených žiadateľom o medzinárodnú ochranu a do základných práv a ktoré by boli rovnako účinné na zabezpečenie ochrany spoločnosti členského štátu, v ktorom sa dotknutý štátny príslušník tretej krajiny nachádza. V tomto smere možno opäť odkázať na uznesenie Okresného súdu Trnava z 29. júla 2024, sp. zn. 8PP/40/2024, ktorým súd žalobcu v súlade s § 66 ods. 1 písm. b/ Trestného zákona podmieniene prepustil z výkonu trestu odňatia slobody. Podmieniene prepustenie je odôvodnené len vtedy, ak vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený bude aj na slobode viesť riadny život a že pre spoločnosť tu nie je príliš veľké riziko jeho recidívy. Pôjde o prípady, keď samotná hrozba výkonom zvyšku trestu odňatia slobody bude postačujúca najmä z dôvodu, že ide o páchatel'a, ktorý nie je hlbšie narušený a je tu odôvodnený predpoklad, že sa zdrží páchania trestných činov v budúcnosti. Navyše Okresný súd Trnava v menovanom uznesení z 29. júla 2024, sp. zn. 8PP/40/2024 žalobcovi tiež určil skúšobnú dobu v trvaní štyroch rokov, pričom prokurátor sa po vyhlásení tohto uznesenia na verejnom zasadnutí vzdal podania sťažnosti. Podľa názoru súdu práve takéto zmierňujúce opatrenie vo svetle princípu proporcionality môže v tomto prejednávanom prípade a zvlášť s prihliadnutím na jeho osobitné okolnosti predstavovať práve skúšobná doba určená súdom v súvislosti s podmienienným prepustením žalobcu z výkonu trestu odňatia slobody. V závere dáva najvyšší správny súd žalobcovi do pozornosti, že ak by mu bola v ďalšom štádiu poskytnutá doplnková ochrana, tak zákon č. 480/2002 Z.z. dáva právomoc žalovanému zrušiť doplnkovú ochranu (okrem iného) aj z dôvodu, že nadobudne dôvodné podozrenie, že žalobca predstavuje nebezpečenstvo pre spoločnosť (§ 15b ods. 2 písm. b/ v spojení s § 13c ods. 2 písm. e/ menovaného zákona).

42. Z vyššie uvedených dôvodov najvyšší správny súd vyhodnotil rozsudok správneho súdu ako vecne správny v časti, v ktorej posudzoval zákonnosť rozhodnutia žalovaného ohľadom neudelenia azylu, a preto kasačnú sťažnosť žalobcu v tejto časti ako nedôvodnú postupom podľa § 461 SSP zamietol. Vo vzťahu k rozhodnutiu žalovaného ohľadom neposkytnutia doplnkovej ochrany najvyšší správny súd z dôvodov vyššie uvedených využijúc pritom (aj vzhľadom na zásadu rýchlosti a hospodárnosti konania podľa § 5 ods. 7 SSP) zákonom danú možnosť zmeny rozhodnutia správneho súdu postupom podľa § 462 ods. 2 SSP zmenil rozsudok správneho súdu tak, že rozhodnutie žalovaného z 25. októbra 2024, číslo ČAS: MU-PO-133-24/2024-Ž v tejto časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

43. Žalovaný je v súlade s § 469 SSP viazaný právnym názorom najvyššieho správneho súdu, v ďalšom konaní aj vo svetle záverov vyriešených v tomto rozsudku opätovne preskúma splnenie podmienok pre poskytnutie doplnkovej ochrany, pričom za týmto účelom si zaobstará aj aktuálne (relevantné ku dňu vydania nového rozhodnutia) a úplné informácie ohľadom osoby žalobcu a komplexne vyhodnotí možnosti uplatnenia doložky o vylúčení.

44. O trovách konania rozhodol najvyšší správny súd podľa § 467 ods. 2 SSP v spojení s § 467 ods. 1, § 167 ods. 1 a § 175 ods. 1 SSP tak, že žalobcovi, ktorý v konaní dosiahol úspech, priznal nárok na náhradu trov konania na správnom súde a kasačnom súde. O výške náhrady trov konania rozhodne správny súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 175 ods. 2 SSP).

45. Toto rozhodnutie prijal najvyšší správny súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.